

УКРАЇНА

Відділ освіти Броварської районної державної адміністрації
РУСАНІВСЬКИЙ НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНИЙ КОМПЛЕКС
«ЗАГАЛЬНООСВІТНЯ ШКОЛА І-ІІІ СТУПЕНІВ – ДОШКІЛЬНИЙ
НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД»

НАКАЗ

16 жовтня 2019 року

№ 208

**Про недопущення жорстокого
поводження з дітьми в школі,
з боку вчителів, інших співробітників
школи щодо дітей**

На виконання Закону України «Про освіту», Закону України «Про загальну середню освіту», Закону України «Про охорону дитинства», Закону України «Про соціальну роботу з сім'ями, дітьми та молоддю», наказу МОН від 25.12.2006 № 844 «Про вжиття додаткових заходів щодо профілактики та запобігання жорстокому поведженню з дітьми», наказу МОН від 23.08.2006 № 631 «Про вжиття вичерпних заходів, спрямованих на дотримання законодавства, щодо захисту прав неповнолітніх», наказу МОН від 01.02.2010 № 59 «Про вжиття заходів щодо запобігання насильства над дітьми», наказу Міністерства освіти і науки, молоді та спорту від 03.08.2012 № 888 „Про затвердження Плану заходів Міністерства освіти і науки, молоді та спорту щодо профілактики правопорушень серед дітей та учнівської молоді”, з метою недопущення випадків жорстокого поведження з дітьми в закладі, з боку вчителів, інших співробітників школи щодо дітей

НАКАЗУЮ:

1. Заступнику директора з навчально-виховної роботи Іваницькому С.Л.:

1.1. Встановити неухильний контроль за дотриманням законодавства щодо недопущення випадків жорстокого поведження з дітьми в школі.

Постійно

1.2. Ознайомити з нормативними документами щодо недопущення випадків жорстокого поведження з дітьми всіх співробітників школи (Додаток 1).

До 25.10.2019

2. Класним керівникам 1-11-х класів:

2.1. Вести щоденне спостереження за дітьми з метою попередження усіх видів насилля в родині.

Постійно

2.2. Негайно повідомляти адміністрацію школи про виявлені факти насилля в родині.

Постійно

2.3. Провести виховні години «Як не стати жертвою насилля», «Що робити, якщо ти став жертвою насилля в родині».

З 18.10.2018 по 26.11.2019

3. Педагогічним працівникам та іншим співробітникам школи не допускати випадків жорстокого поводження з дітьми в школі та дотримуватись законодавства щодо жорстокого поводження з дітьми.

Постійно

4. Контроль за виконанням даного наказу залишаю за собою.

Директор НВК

Г. Луценко

З наказом ознайомлені: _____ С. Іваницький _____ Р. Близнюк _____ Т. Литовченко _____ Г. Мищенко _____ Т. Божко _____ О. Соловей _____ С. Соловей _____ К. Литовченко _____ Л.Трохимчук _____ А. Сімонов _____ Г. Божук _____ Н. Різник

**КАТАЛОГ ДІЙ, ЯКІ РОЗЦІНЮЮТЬСЯ ЯК ЖОРСТОКЕ
ПОВОДЖЕННЯ З ДІТЬМИ В ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ**
*(витяг з Наказу Міністерства освіти і науки України «Про вжиття
додаткових заходів щодо профілактики та запобігання жорстокому
поводженню з дітьми» від 25.12.2006 № 844)*

В основі жорстокого поведження з дітьми лежить нерозуміння цінності дитини, відсутність системи демократичних цінностей, які визначають модель сімейного життя і родинного виховання в конкретній сім'ї.

Жорстоке поведження з дітьми в школі, виховній установі з боку вчителів, вихователів щодо дітей виявляється у наступному: приниженнях, постановці в кут; битті; роздяганні дитини перед іншими як способу покарання; нагадуванні при класному колективі про недоліки дитини, особливості сім'ї, сімейні події, про які вчителю стало відомо; непосильній праці; ігноруванні фізичних потреб дитини (заборона піти до туалету); існуванні «любимчиків» та «паріїв»; підвищеному тоні, крику, необґрунтованих, неадекватних оцінках; суворій дисципліні, яка тримається на страху, а не на інтересі до навчання; авторитаризмі, вимогах без пояснень; недоцільних вимогах до зовнішнього вигляду дитини (зачіски, форми) і застосуванні дій щодо його покращення – підстригання власноруч, зняття прикрас, відбір мобільних телефонів тощо; розбещенні.

Мають місце непоодинокі випадки пониження гідності дітей вчителями. Нерідко конфіденційна інформація щодо проблем дитини та її сім'ї розголошується і стає предметом обговорення у класному колективі, серед батьків, що травмує психіку, погіршує моральний стан дитини.

Засобом психологічного тиску в руках окремих педагогів стало обесцінювання навчальних досягнень учнів. Нерідко 11-12 балів може отримати лише той учень, який ходить до вчителя на додаткові (платні) заняття. Вищезазначене, а також професійна солідарність, хибне тлумачення; захисті честі мундиру" формують у підростаючого покоління уявлення про сутність подвійних стандартів.

Жорстоке поведження дітей щодо дітей виявляється в такому: образливих прізвиськах; насміханні над виглядом, видом діяльності, поведінкою дітей, які вирізняються серед однолітків; примушуванні до негативних дій (доведи, що не боїшся вчителя що ти не гірше за інших, - палиш, вживаєш наркотики, дорослий, займаєшся сексом тощо), бойкоті, ігноруванні; битті («темна»); відбиранні у слабших дорогих речей, грошей, їжі; погрозах, пониженнях; примусу до «служіння» сильному – нести портфель, бути на підхваті, чергувати тощо; зґвалтуванні, цькуванні.

**Каталог дій, що розцінюються як насильство по відношенню до дітей
(на основі аналізу міжнародних та державних нормативно-правових
актів)**

Фізичне насильство:

- Побої
- мордування
- навмисне травмування
- нанесення тілесних ушкоджень
- порушення фізичного здоров'я
- катування
- недбале, брутальне і жорстоке, нелюдське поводження, що принижує гідність
- фізичні покарання
- зловживання
- нехтування
- експлуатація дитячої праці
- непосильна праця
- залучення до праці на виробництві зі шкідливими умовами
- використання у жебрацтві
- вилучення органів для трансплантації, насильницьке донорство (проведення дослідів)
- вбивство

Психологічне насильство

- приниження гідності
- словесні образи, образливі прізвиська
- роздягання дитини перед іншими як спосіб покарання
- висміювання недоліків дитини, особливостей сім'ї, сімейних подій
- насміхання над виглядом, видом діяльності, поведінкою дітей, які вирізняються серед однолітків
- ігнорування фізичних потреб дитини
- крик
- авторитаризм, вимоги без пояснень
- примушування до негативних дій
- погрози
- цькування
- переслідування
- залякування

- залучення до екстремістських релігійних психокультових угруповань та течій
- примушення до жебрацтва, бродяжництва
- доведення дітей до самогубства
- розголошення чи публікація будь-якої інформації про дитину, що може заподіяти їй шкоду, без згоди законного представника

Сексуальне насильство:

- розбещення
- звалтування
- використання неповнолітніх у порнобізнесі (для створення та розповсюдження порнографічних матеріалів)
- посягання на статеву недоторканість, сексуальні домагання
- сексуальні зловживання
- сексуальна експлуатація неповнолітніх (проституція, примушування, спонукання чи втягнення до заняття проституцією; звідництво, вчинене із залучанням неповнолітнього)

Економічне насильство:

- відбирання речей, грошей, їжі, на які постраждалий має передбачене законом право
- умисне позбавлення житла, їжі, одягу, грошей
- вимагання
- крадіжка, грабіж
- шантаж з метою отримання грошей
- незаконне присвоєння власних речей, грошей іншої людини
- умисне пошкодження майна та одягу

Основні поняття

- ☑ ***жорстоке поводження з дитиною*** – будь-які форми фізичного, психологічного, сексуального або економічного та соціального насилля над дитиною в сім'ї або поза нею;
- ☑ ***насильство*** - будь-які умисні дії фізичного, сексуального, психологічного чи економічного спрямування одної людини по відношенню до іншої, якщо ці дії порушують конституційні права і свободи людини та громадянина і наносять їй моральну шкоду, шкоду її фізичному чи психічному здоров'ю;
- ☑ ***фізичне насильство*** – умисне нанесення одним індивідом іншому побоїв, тілесних ушкоджень, що може призвести або призвело до смерті постраждалого, порушення фізичного чи психічного здоров'я, нанесення шкоди його честі і гідності;
- ☑ ***сексуальне насильство*** – протиправне посягання одного індивіда на статеву недоторканість іншого, а також дії сексуального характеру по відношенню до неповнолітніх;

- ☑ **психологічне насильство**– це насильство, пов'язане з дією одного індивіда на психіку іншого шляхом словесних образ або погроз, переслідування, залякування, якими навмисно спричиняється емоційна невпевненість, нездатність захистити себе та може завдаватися або завдається шкода психічному здоров'ю;
- ☑ **економічне насильство**– навмисне позбавлення одним індивідом іншого житла, їжі, одягу та іншого майна чи коштів, на які постраждалий має передбачене законом право, що може призвести до його смерті, викликати порушення фізичного чи психічного здоров'я.